

# Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 57, 20 de desembre de 2013)

## Tornem-hi, amb les majúscules!

Tornem a parlar del tema de majúscules i minúscules perquè és una mica complex ja que té una casuística molt àmplia que cal tenir en compte quan escrivim. A part de la majúscula d'inici de frase, del darrere de punts (tant si són punts seguits, punts i a part com suspensius) o del darrere d'altres signes de puntuació com l'interrogant (?) o l'exclamació (!), tenim altres casos que cal anar recordant.

[En un altre](#) "Apunts de llengua" ja en vam començar a parlar. Però cal que hi tornem. Aquesta vegada ens referirem a l'ús de la majúscula en els càrrecs, oficis, títols, formes de tractament, etc. Som-hi, doncs!

Quan parlem de dinasties i llinatges, aquests noms els posem en majúscula: els Àustries, la dinastia Ming, els Anjou, els Trastàmara, el llinatge dels Cardona, dels Montcada, etc. Això no obstant, fixeu-vos que les paraules *dinastia* i *llinatge*, les deixem en minúscula.

Molts dels membres d'aquestes dinasties foren reis, comtes, bisbes, papes, emperadors... Com ho fem llavors? Si utilitzem alguna de les paraules que acabem d'esmentar, i tenint en compte que de fet són genèrics, les deixem en minúscula. Només posem en majúscula el nom propi:

- ✓ El **comte** de la Llar posseïa moltes finques a Santa Coloma.
- ✓ Elisenda de Montcada, **reina** consort de la Corona d'Aragó.
- ✓ Ermessenda de Carcassona fou **comtessa** de Barcelona.
- ✓ El **rei** Joan Carles I és de la dinastia dels Borbons.
- ✓ Hi ha hagut una **emperadriu** molt famosa a Europa: Sissí.

Però, avui en dia, més que de reis i nobles, parlem més sovint de càrrecs públics. Actualment posem en minúscula la forma que fa referència al càrrec, des de presidents a alcaldes, passant per bisbes i reis i qualsevol altre nomenament. De fet, un càrrec no deixa de ser un 'ofici' per al qual ha estat designada o nomenada una persona; consegüentment, de la mateixa manera que posem en minúscula *forner* o *metgessa*, *mestra*, *conserge* o *escombriaire*,

hi posarem també aquests altres 'oficis', ja que tots mereixen el mateix respecte.

La regidora de Medi Ambient	La secretària de l'Ajuntament de Barcelona
El catedràtic de la UPC	El director del Museu Torre Balldovina
El rector de la parròquia de Santa Maria	L'auxiliar de la Biblioteca Central
La consellera d'Ensenyament	El president de la Cambra de Comerç
El bisbe de Barcelona	La degana del Col·legi d'Advocats
La jutgessa del Tribunal de Comptes	El professor de l'institut

Ara bé, tenim alguns casos especials que sí que els mantindrem, **excepcionalment**, amb lletra majúscula:

Si hem d'usar una forma protocol·lària de tractament:

- ✓ Iniciarà la sessió el **Molt Honorable Senyor President**.
- ✓ **Sa Majestat la Reina** els felicita les festes de Nadal.
- ✓ Lliurarà el guardó la **Il·lustríssima Senyora Alcaldessa**.

Si fem servir una forma abreujada de tractament,

- ✓ **Sr.** Tusquets
- ✓ **Dra.** Molina
- ✓ **Mn.** Carlit
- ✓ **M. H. Sra.** Núria de Gispert

Si fem servir formes de tractament no catalanes,

- ✓ **Herr** Schimdt, **Frau** Merkel
- ✓ **Don** Rodrigo, **Doña** Urraca
- ✓ **Monsieur** Voltaire, **Madame** Curie

Finalment, encara que no ocupin càrrecs ni tinguin ofici actualment, no volem deixar de parlar dels sants. En aquests casos també els posarem en minúscula:

santa Marta, sant Jordi... (però compte, perquè la festivitat sí que s'escriu en majúscula: *Sant Jordi és el 23 d'abril*).

Bibliografia recomanada:

BADIA, J. i altres: *El llibre de la llengua catalana per a escriure correctament el català*. Castellnou Edicions, Barcelona 1997 (Hi podeu trobar una llista completa dels tractaments protocol·laris dels àmbits civil, militar, acadèmic i eclesiàstic, com també els criteris per usar les majúscules, entre altres).